

חווה השרטס

כמו ציפורי-החול, הקולנוע הבריטי קם לתחיה מאפרו. אחרי שהכל הסתידו אותו וקבעו שאין לו כל סיכוי לעצמאות ופרייה חה אלא בצל הוליווד, הכליכולה, קמים עתה כמה בריטים צעירים ומכים את התיאורטיקאים על פניהם, בדרך המשכני עת ביותר שיכולה להיות - בסרטים שלהם. יו האדסון כבש לבבות וסחש דמי עות אפילו מן האמריקאים במרכבות האש, ביל פורטייט וסירטו נערותו של גרגורי עשה חיל לא רק אצל הקהל אלא גם אצל המבקרים הקפדנים ביותר. עתה

אתנוי היגנס בתפקיד נוויל בוז לבורגנות!

מצטרף לרשימה המרשים והמתוחכם שבין הסרטים הבריטיים החדשים - חווה השרטס.

לכאורה, קשה היה לצפות שבימאי כמו פיטר גרינוויי יעשה סרט המתאים לקהל גדול יותר מאשר כמה עשרות צופים במועדון-קולנוע לונדוני. כך לפחות אפשר היה להסיק מסרטיו הקודמים, כולם סרטים נסיוניים, מוזרים מאוד, חלקם ארוכים עד בלי די (שלוש שעות ויותר), חלקם קצרים - וכולם עוסקים במהות שפת הקולנוע, במשמעות של מרכיביה ובשילובים שונים של מרכיבים אלה. הגוף היחידי שמוכן היה להסתכן במימון סרטי היה מכוון הקולנוע הבריטי, אשר ממילא לא ציפה לראות בחזרה את השקיעתו, והתייחס לכל העניין כאל תרומה להעשרת תרבות הקולנוע.

הצלחה מהממת. כאשר בא גרינוויי והביא את סרטינו החדש, על חוזה מוזר שנערך בסוף המאה ה-17, בין מסרונית ובין שרטס באתחה כספית באנגליה, שוב הסכים המכון הבריטי להשתתף בהפקה, אבל מאחר שה היה קצת מעל לכוחותיו לממן את הכל בעצמו - הסרט עלה כחצי מיליון דולר (יחסית לתקציב של סרט מסחרי, אפילו באנגליה, זה פרטות) - הוכנס שותף נוסף לעיסי קה: ערוץ הטלוויזיה הרביעי, החדש ביותר באנגליה, והמעוניין ביותר לרכוש מוצרים חדשים.

הכל התייחסו למבצע כאל נסיון שאינו מבטיח גדולות, עד אשר ראו את המוצר המוגמר, אז, הממים מראת עיניהם. מי הרו להוציא את הסרט לשוק, ולהפתעת כל הנוגעים בדבר, הסתבר שחווה השרטס הוא אחת ההצלחות המיסחריות המפתעות של הסתיו הלונדוני, המתחרה בחוצפה רבה לא רק עם שאר המוצרים הבריטיים, אלא גם עם ענקים כמו אייטי או קצין וג'נטלמן.

ומה שמעניין יותר, זה העובדה שהיה צלחה לא נזקפת לזכות איוו פשרה עם (החשך בעמוד 80)

אהבה

אנושית

לבבות בודדים (פאר, תל-אביב, אוסטרליה) - סיפור קטן, צנוע ורגיש זה הוא הוכחה לכך שאין צורך בכוכבים גדולים, תקציבים מנופחים ומסעות-פירסום אדירים כדי להצליח בקולנוע. כל מה שצריך הוא כשרון - זה אומנם מיצרך שלא רוכשים במכולת ואין לו מחיר, אבל הוא שקול כנגד כל המעלות האחרות שבהם נעזרים אותם שלא התברכו בו.

הסרט כולו מתרכז בשתי דמויות. הגבר הוא בן 50, וזה עתה התייתם - ביותר ממוכן אחד. כל חייו חי בצל אמו, מעולם לא נשא אשה, ולפתע הוא מוצא עצמו גלמוד, כשלצידו אחות שתלטנית המנסה להכתיב לו כיצד לנהל את חייו. האשה היא בתולה בשנות השלושים לחייה, מפקדת-בנק שהוריה עדיין דואגים לה כמו לגימניסטיה, והיא מתנכרת לגופה בפוריטאניות ויקטוריאנית.

השניים נפגשים באמצעות משרד-לשידוכין. הרומן שנרקם ביניהם הוא הססני, מבוויש, עדין וכן, ומחווה את נושא סירטו של פול קוקס. הסרט עוקב אחרי כל שלב ושלב בהתפתחות היחסים, מצליח לעבור בדרך מלאה מיכשולים שבהם מערו סיפורים דומים בעבר - ולהימנע מכלום. הוא מביא את עלילתו לידי סוף טוב שאינו נוסף דבש, שאינו להוט להתפשר עם טעם הקהל,

וונדי יוז ונורמן קיי: להתברר לאט

ואינו מוותר אפילו עם אותו החיוך המשועשע שמלווה את הסרט לכל אורכו.

ולסוף: ונדי יוז ונורמן קיי מעניקים לזוג האוהבים הסתוויים האלה כל-כך הרבה חום ואהדה, עד שאי-אפשר להיות אדיש אליהם.

הנזיתוס אוכל

את כוהניו

זכוכית שבירה (תמוז, תל-אביב, אנגליה) - לסרטים של עולם הפופ, המספרים עוללות האלילים, יש בדרך-כלל דפוס קבוע. זה מתחיל עם האליל כשהוא עדיין אלמוני, נאבק להשיג הכרה, ואין איש שם ליבו אליו. זה נמשך עם הצעדים הראשונים שלו, במועדון שכוח-אל, עובר בהזרעה ובקצב מתגבר אל חווי-התקליטים, הופעות-הענק, התהילה, הפירסומת. בסוף באה המסקנה, שהאליל מאבד את אישיותו וחירותו, כשהוא שבו בכבלי-הממון, ההתחייבויות החזויות, והמיליונים שהרוויח. על אחד כזה אומרים באנגלית: נער ישיר ומיטכן.

עלילת סירטו של הבימאי בריון גיבסון זורמת בתוך המסלול המוכר הזה. אבל להבדיל מרוב הסרטים האחרים מסוגו, כאשר הוא מגיע למסקנה הסופית - ותוא הגייע אליה בשלב מוקדם מאוד - אין הוא נראית נלענת או צבועה, אלא יש בה מידה רבה וכנה של כאב, של זעם וחוסרי-ישע. העשיית הפיזמונים במיקרה זה היא אכן מיפלצת רבת ראשים, שבוטעת בלי רחמים צעירה אשר לא היתה מצויידת בכוחות הנפשיים הדרושים כדי לעמוד מול מיבחי החיים. כל שרצתה היה לשיר, ולראות בהצלחת שיריה. היתר היה חלק מתוך מיתוס מסויים של עולם הפופ, אשר נראה רחוק ומעורפל, עד אשר נאלצה לעמוד מולו - ואז התמוטטה בחוסר ישע.

היינל או'קונור ופיל דניאלי: תיסכול

יתכן שחלק מן האותנטיות שיש בסרט זה נובע מן הקשר ההדוק שבין הסיפור של הסרט לקורותיה של הכוכבת הראשית בו, הייזל או'קונור, שחווה על בשרה חלק גדול מן החוויות שהיא משחקת בסרט. עצם העובדה שהיא שרה פיזמונים שכתבה בעצמה, נותנת לחלק המוסי-קאלי עוצמה מיידית ואמינות שקשה למצוא בחזדמוניות אחרות.

בדיחה מרה

על הוליווד

אנני (מוגרי, תל-אביב, ארצות-הברית) - דרך היחידה שבה אפשר להתייחס לסרט כזה ברצינות היא פרברטית באמת: צריך להאמין שהבימאי ג'ון יוסטון לא התייחס כאן לשום דבר ברצינות, והוא התכוון למעשה ללעוג בלי רחמים להוליווד, למסורת שלה ול-אליה. רק כך יש הגיון כלשהו בסרט המוזר הזה.

סיפורו של אנני היתומה, הכובשת את ליבו של מיליונר קטן ומכניסה מימד של אנושיות לתוך עולמו הקפיטאליסטי הנוקשה, עבר מסידרה מצויירת למחזמר בימתי ועד לסרט של יוסטון. בכל שלב הוא איבד משהו מן החיוניות שלו. כבר במבט ראשון הסרט נראה כמו מוצר מלוק ומפוברק, הפור לפי מירסם, שאין בו קשר גדול בין המרכיבים השונים. הכוריאוגרפיה עושה רושם כאילו הודבקה על הסיפור, והחיוניות של איילין קווין (אנני) נשלפה הישר מתיבת-הממתקים של האולפן. אבל המאורדה הגסה ביותר היא בדמותה של קארול ברנט כאם בית-חיתומים: היא חסרה רק את הסיגר התקוע בפה, כדי שתחופך ו-ויטי פילדה ממין נקבה. טים קרי וברנדט פיטרס הם צמד רשעים מעוצבים בדיוק לפי מסורת הסרט האילם (כולל השפם שמאחוריו מסתתר קרי ברנע מסויים), המישחק כולו הוא בשקט בשרתי דרנות שקוף מן הדרוש, והמחוות (ואולי הלעג) לימי הקולנוע המוזהבים אינם חסרים - בין אם המדובר במרד יתומים בנוסח

איילין קווין ואלברט פיני: לפי מירשם

„אפס בהתנהגות" או בכוריאוגרפיה מועתקת מבאבטי ברקלי. מה שרומז כי יוסטון אכן התכוון להציב ראי עקום מול הוליווד של ימי עברו הוא הרגע שבו אנני, מלווה בפייטה הטובה גרייס (אן רייקינג) ובמיליונר שהתרכך (אלברט פיני), מבקרת בקולנוע וצופה ב„הנברת עם הקאמליות" של קיוקור, עם גארבו ורוברט טיילור, שנראה במיסגרת זו מגוחך להפליא. המבוגרים מזילים דימעה מרוב התרגשות, שעה שאנני עצמה נרדמת.